

Identifikácia problémových oblastí AML v SR

Prof. Ing. Jozef Stieranka, PhD.,

Identifikované slabé miesta v zákone 297/2008 Z . Z.

Nejasné vymedzenie niektorých pojmov

- ▶ Pojem príjem z trestnej činnosti nie je v zákone explicitne vymedzený (dá sa usudzovať, že stotožnený s pojmom **majetok**, ktorý je definovaný v § 9
- ▶ Pojem finančné prostriedky v § 3 pri definovaní financovania terorizmu takisto nie je explicitne vymedzený (možnosť odvolania sa na vymedzenie tohto pojmu, ktoré je použité v medzinárodnom dohovore OSN o potláčaní financovania terorizmu, ku ktorému pristúpila aj Slovenská republika a ktorý bol uverejnený v Zbierke zákonov pod číslom č. 593/2002 Z. z.)
- ▶ Forma neobvyklej obchodnej operácie (§ 20 program vlastnej činnosti povinnej osoby - väzba aj na § 4 ods. 2

Z hľadiska jednoznačnosti právnej normy by bolo žiaduce definovať explicitne aj tieto pojmy, aj vzhľadom k tomu, že v zákone sú vysvetľované aj iné elementárne pojmy, ako napr. „obchod“, „obchodný vzťah“, „trestná činnosť“ a pod. (§ 9)

Identifikované slabé miesta Výborom Moneyvalu vo svojej správe zo štvrtého kola hodnotenia SR

- ▶ vláda SR po prijatí hodnotiacej správy z tretieho kola hodnotenia Moneyvalu (september 2006) neprijala na politickej úrovni žiaden formálny plán opatrení zameraný na posúdenie vykonávania opatrení proti praniu špinavých peňazí a boja proti financovaniu terorizmu
- ▶ nízky počet trestných stíhaní pre trestný čin legalizácie príjmov z trestnej činnosti,
- ▶ nízky počet stíhaní a usvedčení prania špinavých peňazí v spojení s hlavnými a závažnejšími prípadmi generujúcimi príjmy spáchanými organizovanou trestnou činnosťou alebo inými osobami kvôli ekonomickému zisku,

- ▶ trestné stíhanie trestných činov prania špinavých peňazí v spojení s predikatívnymi trestnými činmi krádeží motorových vozidiel (štatisticky vykazovaných až 62 %) nie je primárnym cieľom v režime opatrení proti praniu špinavých peňazí,
- ▶ Slovenská republika nemá v platnosti žiaden účinný zákon alebo postup, okrem mechanizmu EÚ, na vyšetrenie a uplatnenie opatrení iniciovaných podľa mechanizmov zmrazenia súdov z iných krajín, ktoré by zabezpečili okamžité rozhodnutie a následné bezodkladné zmrazenie zdrojov alebo iných aktív
- ▶ na chýbajúce štatistické ukazovatele o zaistení a zhabaní majetku získaného trestnou činnosťou prania špinavých peňazí a predikatívnymi trestnými činmi,

- ▶ finančná spravodajská jednotka okrem úloh v oblasti ochrany pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu má v kompetencii aj iné činnosti a úlohy (analyzuje a predkladá informácie o všetkých trestných činoch v rovnakej miere, úlohy vyplývajúce zo zákona o preukazovaní pôvodu majetku a pod.) čo môže v konečnom dôsledku oslabiť jej činnosť v oblasti ochrany pred praním špinavých peňazí,
- ▶ posilniť úroveň zdrojov a postavenie finančnej spravodajskej jednotky (v tom čase Spravodajská jednotka finančnej polície bola organizačnou súčasťou Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia PZ) v celkovej štruktúre polície, ako aj jej operatívnej nezávislosti a autonómii,

- ▶ finančné inštitúcie venujú malú pozornosť obchodným vzťahom a obchodným operáciám s osobami zo štátov, ktoré nedodržiavajú alebo nedostatočne dodržiavajú odporúčania Finančnej akčnej skupiny (FATF),
- ▶ úroveň podávania hlásení v sektore finančných inštitúcií (okrem bankovníctva a poisťovníctva) a nefinančných subjektov (právnici, notári, ekonomickí poradcovia, realitné kancelárie a pod.) je málo uspokojivá, čo zvyšuje obavy z účinnosti režimu podávania hlásení,
- ▶ na potrebu poskytnúť sektoru nefinančných subjektov rozsiahlejšie informácie o ich povinnostiach v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a v boji proti financovaniu terorizmu a vykonávať pravidelnú osvetu,

- ▶ zvýšenie kvality a frekvencie denno-dennej spolupráce medzi finančnou spravodajskou jednotkou a Národnou bankou Slovenska a s ostatnými zaangažovanými subjektmi, hlavne v oblasti osvedy a poskytovania usmernení subjektom vo finančnom sektore. Nedostatky v tejto spolupráci môžu potenciálne brániť účinnosti režimu opatrení proti praniu špinavých peňazí a boja proti financovaniu terorizmu v Slovenskej republike.
- ▶ potrebu na vyššej strategickej úrovni pravidelne posudzovať národné riziká opatrení proti praniu špinavých peňazí a boja proti financovaniu terorizmu a celkovú účinnosť národného systému opatrení proti praniu špinavých peňazí a boja proti financovaniu terorizmu.

- ▶ účinnejšie formy operatívnych mechanizmov koordinácie medzi agentúrami za účelom vyšetrovania viacerých prípadov prania špinavých peňazí spojených s hlavnými trestnými činmi generujúcimi príjmy a ich postupovania súdom (napríklad zriaďovanie spoločných vyšetrovacích tímov),

Ďakujem za pozornosť

Kontakt: jozef.stieranka@minv.sk